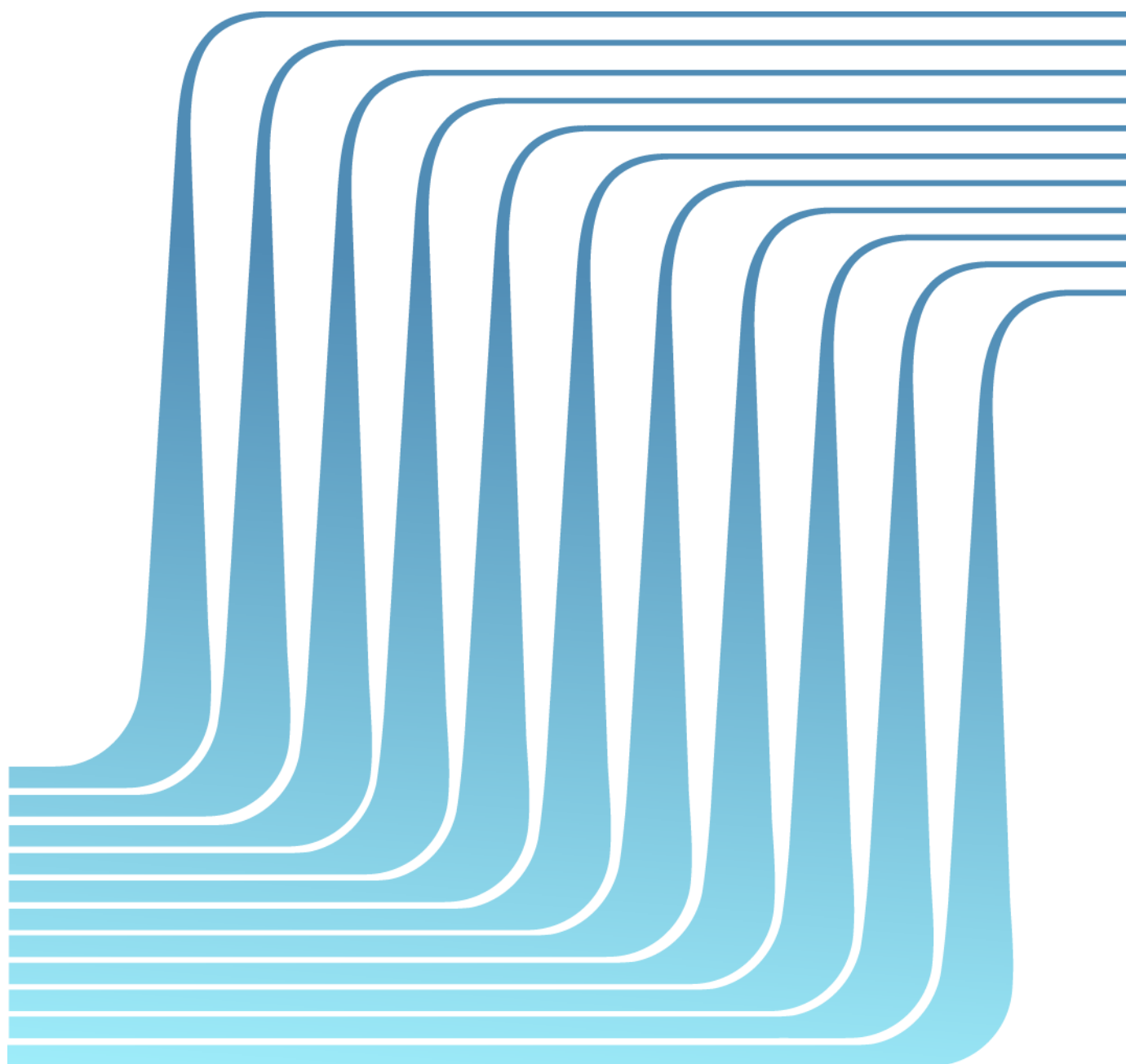

Observatori d'Empresa i Ocupació

observatoriempresaioocupacio.gencat.cat

Data d'actualització: 08/02/2016

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació
Gabinet Tècnic

c/ Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
observatoriempresaiocupacio.gencat.cat
Barcelona, febrer de 2016

ISSN: 2014-3079
Dipòsit legal: B-24664-2012

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 3.0 de Creative commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a:
creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca

Índex

1. Presentació	2
2. Resum general dels fluxos entre els diferents estats d'activitat	3
3. Fluxos des de l'ocupació	6
3.1 Permanència en l'ocupació	6
3.2 Sortides de l'ocupació	10
4. Fluxos des de l'atur	14
4.1 Permanència en situació d'atur	14
4.2 Sortides de l'atur	17
5. Fluxos des de la inactivitat	21
5.1 Permanència en la inactivitat	21
5.2 Sortides de la inactivitat	23
6. Annex metodològic	28
6.1 Introducció i objectius	28
6.2 Definicions i variables de tabulació	29
6.3 Metodologia i processos	31
6.4 Dificultats i limitacions metodològiques	33

1. Presentació

1. Per tal de poder interpretar millor el funcionament del mercat laboral és necessari millorar la informació i el coneixement disponible. Cal, doncs, avançar en els diagnòstics i fer un seguiment més acurat de la seva evolució.

La inactivitat, l'ocupació i l'atur són situacions a les que es troben vinculades les persones i les variables que mesuren aquestes situacions són variables estoc. La diferència entre els valors d'aquestes variables en dos moments del temps ens permet conèixer la seva variació neta.

Però, tot i ser de gran interès disposar d'aquesta informació, per sí sola no ens revela la dinàmica que ha conduït a una determinada situació, i que la caracteritza. Per això és necessari conèixer els fluxos que hi han intervingut. És a dir, conèixer els fluxos que aplicats a una situació inicial donen com a resultat una situació final. Podem tenir, per exemple, el mateix nombre de persones aturades entre dos moments del temps. Però és molt diferent arribar a aquesta situació final com a conseqüència d'una absència de fluxos d'entrada i sortida de l'atur, que com a conseqüència d'elevats fluxos d'entrada i sortida, d'igual magnitud. En el primer cas, tindríem un atur crònic, mentre que en el segon cas, la taxa de renovació de l'atur seria alta i, per tant, el temps esperat d'estada a l'atur seria baix. I aquestes dues situacions requereixen de polítiques actives diferents.

2. L'Enquesta de població activa (EPA) és una operació estadística de caràcter continu que realitza l'INE, amb periodicitat trimestral, per a tot el territori espanyol, sobre una mostra de llars seleccionades aleatòriament, de la qual l'Idescat n'amplia trimestralment els resultats per a Catalunya. Aquesta enquesta dona informació de la població en relació amb l'activitat econòmica segons variables de classificació diverses, tant de caràcter sociodemogràfic com relacionades amb l'ocupació i el mercat de treball.

Una de les característiques metodològiques bàsiques de l'EPA és que la mostra total de llars és renovada en una sisena part cada trimestre, de manera que cinc sisenes parts de mostra teòrica es mantenen entre dos trimestres consecutius. I és així que es pot seguir l'evolució laboral d'un individu durant un màxim de sis trimestres, que és el període d'observació de cada llar seleccionada.

3. És sobre aquesta base que es construeix l'estadística de fluxos del mercat de treball objecte d'aquest butlletí, de periodicitat trimestral. És a dir, a partir de l'observació de com evoluciona, d'un trimestre al següent, la relació amb el mercat de treball (ocupació, atur i inactivitat) dels individus que formen part de la mostra comuna a dos trimestres consecutius.

Els resultats obtinguts haurien d'ajudar a explicar, per exemple, si hi ha persones treballadores per a les quals és més fàcil perdre la feina, si hi ha col·lectius que els costa trobar una ocupació un cop estan a l'atur, o si hi ha grups que entren i surten amb freqüència del mercat de treball. Les polítiques a aplicar poden ser molt diferents segons la dinàmica generadora de la situació que s'hagi de corregir.

2. Resum general dels fluxos entre els diferents estats d'activitat

La pauta general de comportament del mercat de treball durant el quart trimestre de l'any és de descens de l'ocupació com a conseqüència de la finalització d'activitats relacionades amb el turisme, l'oci i el temps lliure, entre d'altres raons. I d'increment de l'atur, en aquest cas influeix tant la creació/destrucció d'ocupació com els moviments de la població activa. Les dades estoc de l'EPA mostren un descens intertrimestral de 9.000 ocupats el quart trimestre de 2015 (-0,3%) i un increment d'atur de 9.000 persones (+1,4%); situació millor que la registrada el quart trimestre de 2014 quan l'ocupació va caure un 0,9% i l'atur va augmentar un 4,2%.

Les dades de fluxos procedents de l'EPA, que s'analitzen en aquest butlletí, mostren els moviments registrats entre dos trimestres consecutius pel que fa a la situació laboral dels treballadors (ocupació/atur/inactivitat), havent 9 situacions possibles:

- persones que es mantenen ocupades; que estaven ocupades i passen a estar aturades, i que estaven ocupades i passen a estar inactives
- persones que es mantenen aturades; que estaven aturades i passen a estar ocupades, i que estaven aturades i passen a estar inactives
- persones que es mantenen inactives; que estaven inactives i passen a estar ocupades, i que estaven inactives i passen a estar aturades

La figura 1 conté les dades del quart trimestre de 2015 (moviments entre el tercer i quart trimestre de 2015) i del quart de 2014 (entre el tercer i quart de 2014) per poder comparar la situació actual amb la del mateix període d'un any abans.

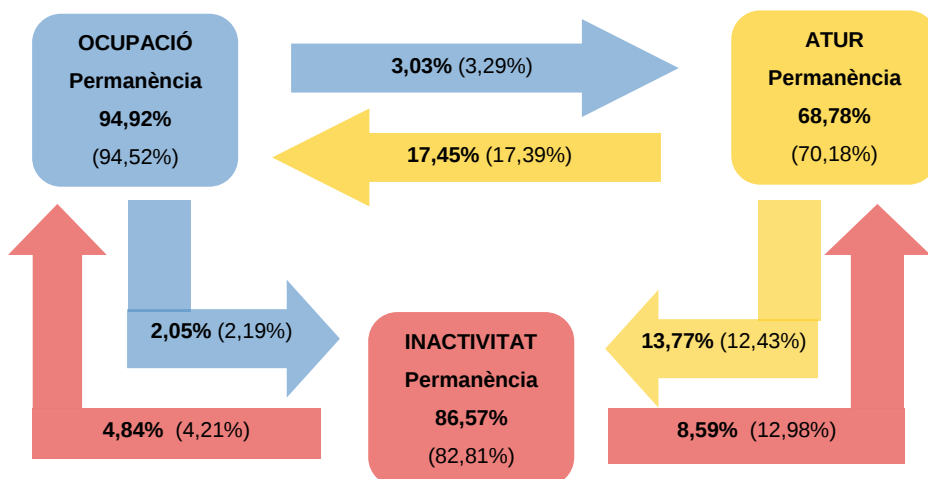
El més destacat que s'observa és un increment del percentatge de persones que mantenen la feina (del 94,52% al 94,92%) i, pel que fa a la creació d'ocupació, el pas de l'atur a l'ocupació es manté en un nivell similar al de 2014 (17,45%, valor que comença ja a recuperar-se, atès que durant la crisi alguns anys es va situar voltant del 12%) i el pas de la inactivitat a l'ocupació augmenta (del 4,21% al 4,84%). El percentatge de persones que es mantenen a l'atur es redueix; en canvi, augmenta el pas i la permanència en la inactivitat.

Figura 1

Catalunya – Mobilitat en relació amb l'activitat

4t trim. 2015

3T 15 – 4T 15 (en negreta) i 3T 14 – 4T 14 (entre parèntesi)

Augmenta la permanència en l'ocupació i se situa en el 94,92%.

Quant a la creació d'ocupació, el pas de l'atur a l'ocupació es manté i el pas de la inactivitat a l'ocupació augmenta lleugerament.

Pel que fa als no ocupats, es redueix la permanència en l'atur i augmenta la permanència en la inactivitat.

A continuació es farà una anàlisi més en detall de tots aquests fluxos en el mercat de treball, especificant quins han estat els col·lectius que han experimentat les variacions més importants.

El quart trimestre de 2015 un 94,92% dels ocupats ha mantingut la seva feina. La permanència en l'ocupació ha estat rècord durant tot el 2015, el primer trimestre es va registrar el valor més elevat de tots els primers trimestres de la sèrie històrica disponible (des de 2006), igual que va passar el segon trimestre, el tercer i també en el quart.

Interanualment, la permanència en l'ocupació ha augmentat lleugerament, del 94,52% del quart trimestre de 2014 al 94,92% de 2015, pel descens del pas a l'atur i a la inactivitat (en ambdós casos les variacions no arriben al mig punt percentual i no són, per tant, molt significatives).

Per col·lectius:

- La permanència en l'ocupació augmenta sobretot entre els estrangers, els joves de 16 a 29 anys i les persones amb formació fins a primària; gràcies en tots els casos al descens del pas a l'atur. Tot i la millora, continuen sent els col·lectius amb una menor estabilitat laboral, sobretot els joves (88,43%).
- Per sexe, les dones augmenten la permanència en l'ocupació una mica més que els homes, però la situació entre ambdós col·lectius està força igualada (94,98% els homes i 94,85% les dones).
- Per característiques laborals, els increments més destacats de la permanència es donen entre els ocupats de l'agricultura, els treballadors a temps parcial, els que porten menys de dos anys a l'empresa, els assalariats temporals i els treballadors per compte propi.

Quant a l'atur, la permanència en l'atur ha baixat fins al 68,78% el quart trimestre de 2015, però no perquè hagi augmentat la proporció de persones que troba feina (el pas a l'ocupació, 17,45%, tot i ser millor que en anys anteriors és similar al d'un any abans) sinó perquè són més els que passen a la inactivitat (el pas a la inactivitat ha augmentat del 12,43% al 13,77%).

Recordar que durant els anys de crisi econòmica la permanència en l'atur va augmentar de manera destacada i es va reduir molt el pas de l'atur a l'ocupació (creació d'ocupació). En els dos últims anys s'observa una notable millora en ambdues variables però tot i així encara ens trobem lluny dels valors anteriors a 2008, quan tan sols un 40% aproximadament dels aturats es mantenien a l'atur (68,78% en l'actualitat) i un 36,7% dels aturats trobava feina (més del doble que en aquests moments, 17,45%).

Per col·lectius:

- L'evolució de la permanència en l'atur i de les sortides (cap a l'ocupació o cap a la inactivitat) ha estat molt diferent segons el col·lectiu. La situació és ben diferent segons si el trànsit és cap a l'ocupació (creació d'ocupació) o cap a la inactivitat (sortida del mercat laboral).

- Per sexe, les dones tenen menor permanència en l'atur (67,68%) que els homes (69,97%); s'ocupen en menor percentatge (el pas de l'atur a l'ocupació és del 14,88% entre les dones i del 20,20% entre els homes) i tenen un elevat trànsit de l'atur cap a la inactivitat (17,44% enfront del 9,84% dels homes).
- Interanualment, en el cas dels homes s'ha produït un descens molt important de la permanència en l'atur gràcies a l'increment del pas a l'ocupació, és a dir, ha augmentat el percentatge d'homes aturats que troba feina (del 16,42% al 20,20%). En el cas de les dones, en canvi, s'ha donat la situació contrària: la permanència ha augmentat perquè són menys les aturades que troben feina (del 18,42% al 14,88%). El pas a la inactivitat ha augmentat en ambdós casos.
- Les persones de nacionalitat espanyola, els joves i els majors de 45 anys redueixen la permanència per l'increment del pas a la inactivitat (no perquè augmenti la proporció dels que troben feina). Igual que succeeix amb les persones amb secundària de 2a etapa i educació superior.
- Entre els estrangers i les persones amb secundària de 1a etapa, augmenta el trànsit de l'atur a l'ocupació.
- Per característiques de tipus laboral, es redueix de manera important la permanència en l'atur dels aturats que porten més d'un any sense feina i és gràcies a l'increment del pas a l'ocupació (creació d'ocupació) i a la inactivitat. També disminueix la permanència entre els aturats que estan inscrits com a demandants d'ocupació, i tant entre els que reben com els que no reben prestació; però la raó en aquests casos és l'increment del pas a la inactivitat.

En relació amb la inactivitat, la permanència en la inactivitat assoleix el valor més elevat de la sèrie considerant tots els trimestres (86,57%), com a conseqüència de l'important descens del pas a l'atur (del 12,98% del quart trimestre de 2014 al 8,59% el quart de 2015).

Tot i que s'observa una disminució de la permanència en l'atur i un increment del pas i la permanència en la inactivitat (hi ha un major percentatge de persones que surten del mercat de treball i els que estan fora, inactius, no s'activen), cal tenir present que el llinar entre atur i inactivitat és molt tènue, existint una gran mobilitat entre ambdues situacions.

En positiu, destacar que el pas de la inactivitat a l'ocupació ha augmentat del 4,21% al 4,84%, si bé continua sent baix en comparació amb abans de 2008 (11,2% el quart trimestre de 2007).

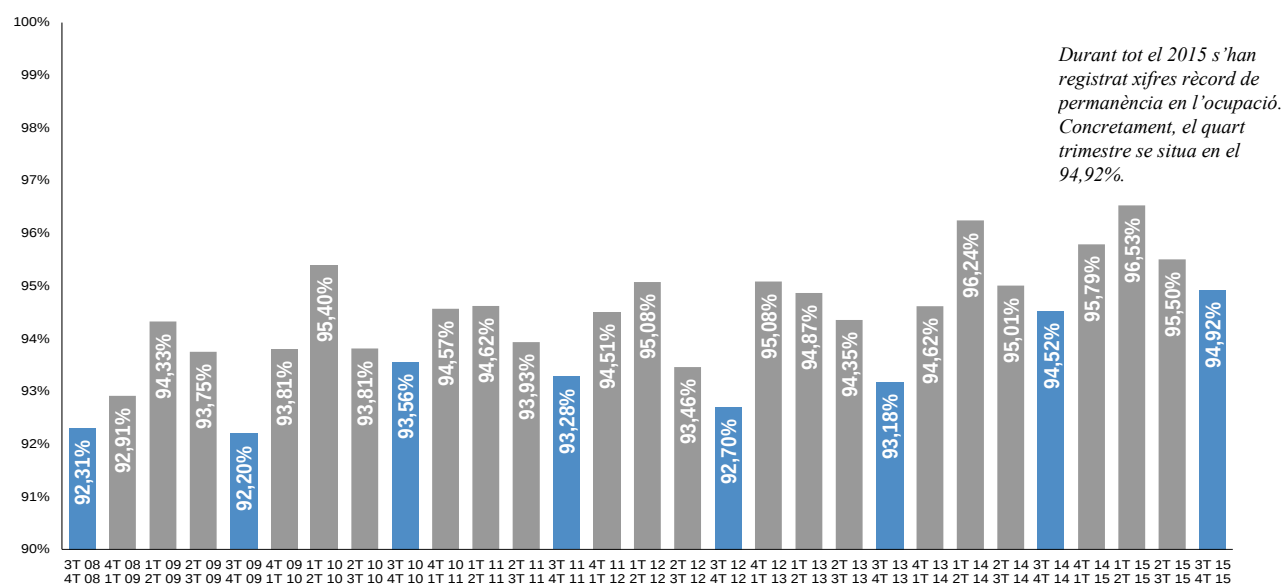
3. Fluxos des de l'ocupació

3.1 Permanència en l'ocupació

Gràfic 1

Catalunya – Permanència en l'ocupació

4t trim. 2008 – 4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

a) Permanència en l'ocupació per característiques de tipus personal

Taula 1

Catalunya – Permanència en l'ocupació per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

	Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	94,92%	95,50%	94,52%
Per sexe			
Homes	94,98%	96,08%	94,68%
Dones	94,85%	94,83%	94,34%
Per edat			
De 16 a 29 anys	88,43%	89,49%	86,66%
De 30 a 44 anys	95,83%	96,55%	95,74%
De 45 a 64 anys	96,20%	96,28%	96,04%
Per nivell formatiu			
Fins a primària	92,72%	94,33%	91,49%
Secundària 1a etapa	93,55%	94,41%	93,37%
Secundària 2a etapa	94,06%	94,90%	94,05%
Superior	96,51%	96,64%	95,97%
Per nacionalitat			
Nacionals	95,25%	95,77%	95,04%
Estrangers/eres	92,31%	93,26%	90,34%

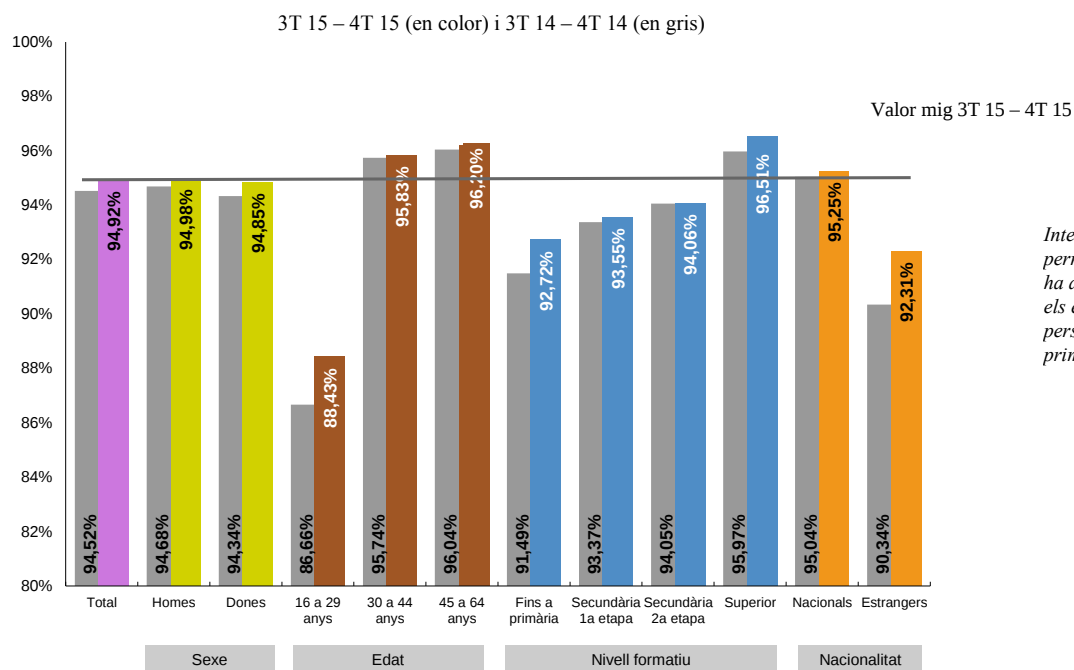
Les persones amb formació superior són les que més mantenen la feina (96,51%) i els joves, els que menys (88,43%).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 2

Catalunya – Permanència en l'ocupació per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

Interanualment, la permanència en l'ocupació ha augmentat, sobretot entre els estrangers, els joves i les persones amb formació fins a primària.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

b) Permanència en l'ocupació per característiques de tipus laboral

Taula 2

Catalunya – Permanència en l'ocupació per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

	Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	94,92%	95,50%	94,52%
Per sector d'activitat			
Agricultura	97,13%	94,83%	89,49%
Indústria	97,26%	97,40%	97,06%
Construcció	95,25%	93,50%	94,58%
Serveis	94,25%	95,17%	93,97%
Per nivell de qualificació de l'ocupació			
Elemental	92,34%	93,83%	91,66%
Intermedi	96,34%	96,18%	96,91%
Elevat	97,21%	97,06%	96,44%
Per tipus de jornada			
Completa	95,62%	96,65%	95,42%
Parcial	90,41%	87,99%	89,03%
Per temps a l'empresa			
Menys d'un any	81,38%	85,84%	78,59%
D'un a menys de dos	94,69%	93,13%	91,42%
De dos anys a menys de sis	97,34%	96,32%	97,84%
Sis anys i més	97,96%	98,02%	97,98%
Per situació professional			
Treballadors/ores per compte propi	98,11%	96,61%	96,99%
Assalariats/ades sector públic	97,57%	96,29%	96,99%
Assalariats/ades sector privat	93,67%	95,09%	93,48%
Per tipus de contracte (assalariats)			
Indefinit	97,45%	97,59%	97,49%
Temporal	81,18%	85,36%	78,28%

La permanència en l'ocupació augmenta amb el nivell de qualificació de l'ocupació i també en funció del temps que la persona porta a l'empresa (a més temps, major estabilitat laboral).

Els treballadors amb contracte temporal tenen menor permanència que els indefinits, fet relacionat amb les característiques pròpies de la relació laboral.

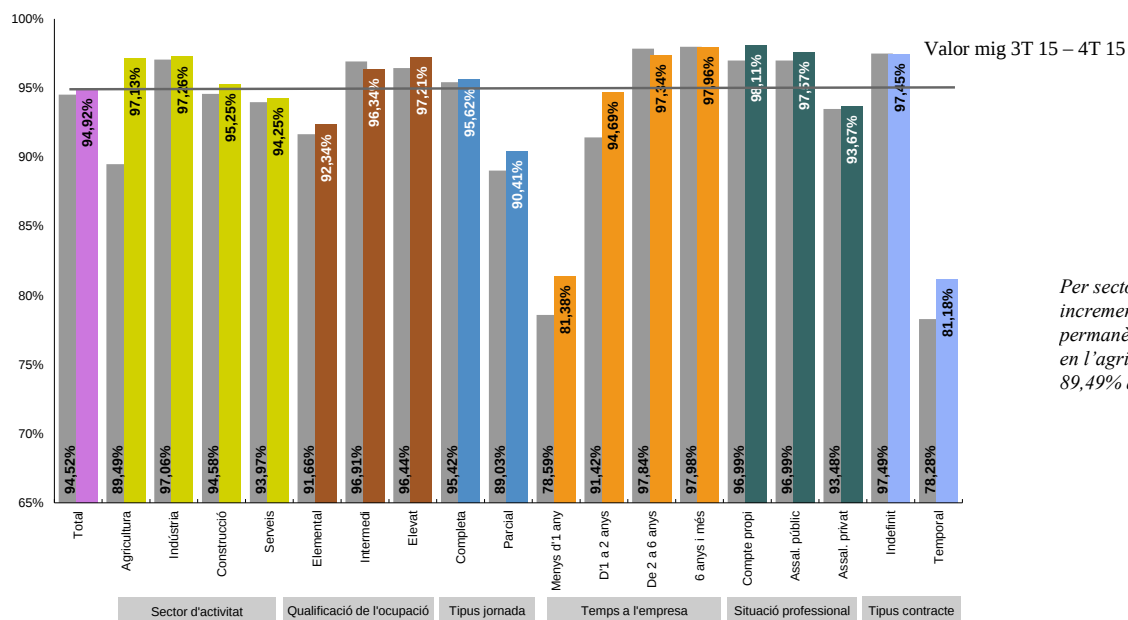
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 3

Catalunya – Permanència en l'ocupació per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

3T 15 – 4T 15 (en color) i 3T 14 – 4T 14 (en gris)

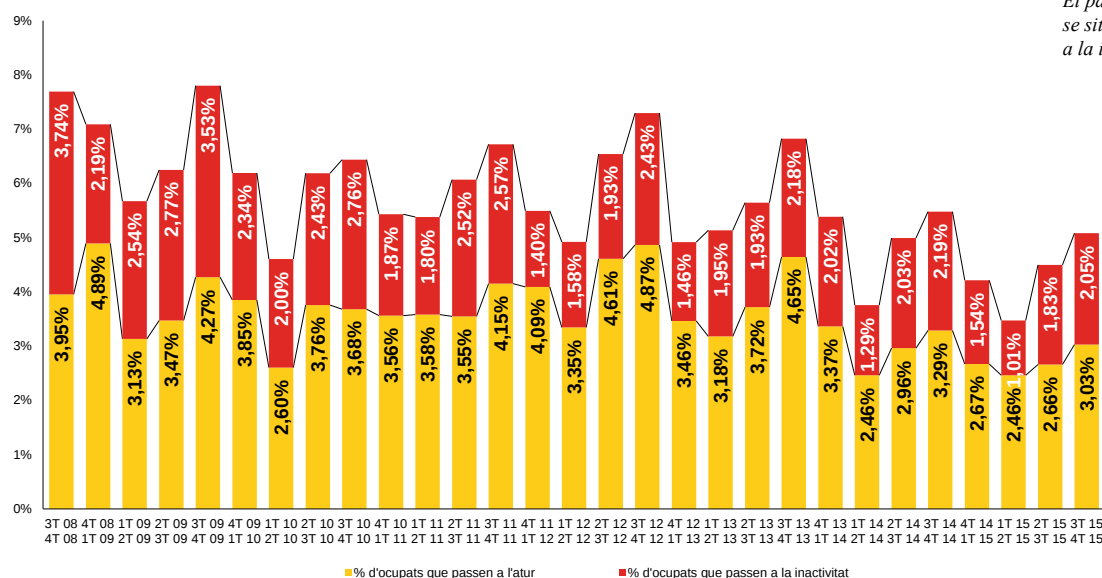
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

3.2 Sortides de l'ocupació

Gràfic 4

Catalunya – Sortides des de l'ocupació a l'atur i la inactivitat

4t trim. 2008 – 4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

a) Sortides de l'ocupació per característiques de tipus personal

Taula 3

Catalunya – Sortides des de l'ocupació a l'atur i la inactivitat per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

	Trànsits de l'ocupació a l'atur			Trànsits de l'ocupació a la inactivitat		
	Període			Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	3,03%	2,66%	3,29%	2,05%	1,83%	2,19%
Per sexe						
Homes	3,10%	2,68%	3,33%	1,92%	1,24%	1,99%
Dones	2,95%	2,64%	3,24%	2,20%	2,52%	2,42%
Per edat						
De 16 a 29 anys	5,27%	6,27%	6,72%	6,29%	4,24%	6,62%
De 30 a 44 anys	3,25%	2,24%	3,34%	0,93%	1,21%	0,92%
De 45 a 64 anys	2,02%	1,97%	2,00%	1,78%	1,75%	1,95%
Per nivell formatiu						
Fins a primària	3,76%	4,16%	4,89%	3,52%	1,51%	3,62%
Secundària 1a etapa	4,74%	4,22%	4,85%	1,71%	1,37%	1,77%
Secundària 2a etapa	2,46%	2,61%	2,49%	3,48%	2,49%	3,45%
Superior	2,21%	1,56%	2,49%	1,28%	1,80%	1,55%
Per nacionalitat						
Nacionals	2,78%	2,36%	2,81%	1,97%	1,87%	2,15%
Estrangers/eres	5,03%	5,16%	7,14%	2,66%	1,57%	2,52%

Les dades en color taronja poden estar afectades per errors mostrals elevats

El col·lectiu amb un major trànsit de l'ocupació a l'atur i a la inactivitat és el dels joves (amb diferència respecte de la mitjana catalana).

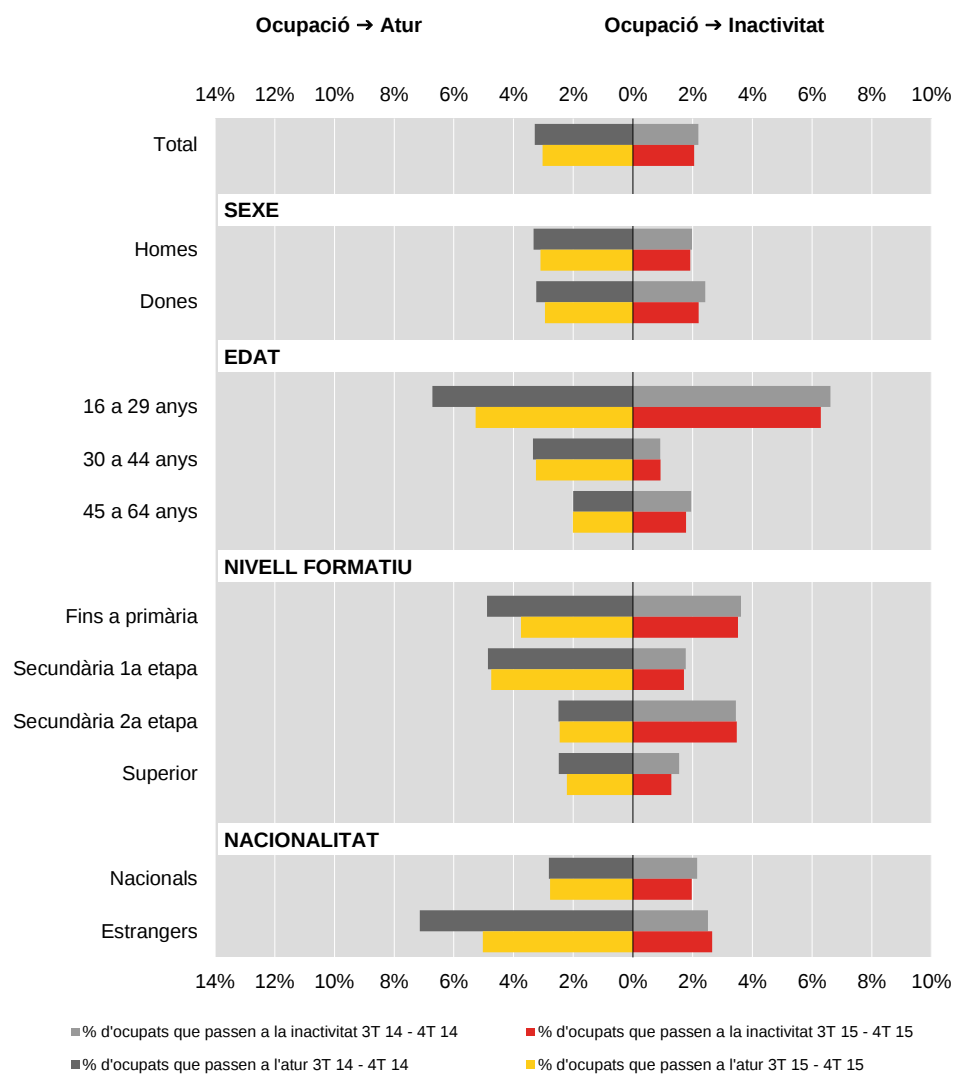
Per sexe, no s'observen grans diferències, els percentatges de sortida de l'ocupació són força similars.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 5

Catalunya – Sortides des de l'ocupació a l'atur i la inactivitat per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

Es redueix el pas de l'ocupació a l'atur sobretot entre els joves, les persones amb formació fins a primària i els estrangers.

El pas de l'ocupació a la inactivitat no varia de manera significativa en cap cas.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

b) Sortides de l'ocupació per característiques de tipus laboral

Taula 4

Catalunya – Sortides des de l'ocupació a l'atur i la inactivitat per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

	Trànsits de l'ocupació a l'atur			Trànsits de l'ocupació a la inactivitat		
	Període			Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	3,03%	2,66%	3,29%	2,05%	1,83%	2,19%
Per sector d'activitat						
Agricultura	2,35%	2,39%	8,21%	0,53%	2,78%	2,30%
Indústria	1,29%	2,06%	2,12%	1,45%	0,55%	0,82%
Construcció	4,02%	5,92%	3,47%	0,73%	0,58%	1,95%
Serveis	3,41%	2,56%	3,47%	2,33%	2,26%	2,55%
Per nivell de qualificació de l'ocupació						
Elemental	4,65%	3,78%	5,15%	3,01%	2,39%	3,19%
Intermedi	2,52%	2,62%	1,79%	1,14%	1,19%	1,29%
Elevat	1,30%	1,35%	2,00%	1,48%	1,59%	1,57%
Per tipus de jornada						
Completa	2,59%	2,06%	2,81%	1,79%	1,30%	1,76%
Parcial	5,90%	6,64%	6,19%	3,69%	5,38%	4,78%
Per temps a l'empresa						
Menys d'un any	12,64%	10,83%	14,58%	5,97%	3,33%	6,83%
D'un a menys de dos	3,48%	2,99%	6,04%	1,83%	3,88%	2,53%
De dos anys a menys de sis	2,22%	2,32%	1,22%	0,43%	1,36%	0,94%
Sis anys i més	0,55%	0,64%	0,69%	1,49%	1,34%	1,33%
Per situació professional						
Treballadors/ores per compte propi	1,22%	1,43%	1,02%	0,67%	1,96%	1,99%
Assalariats/ades sector públic	0,83%	0,66%	1,25%	1,59%	3,05%	1,76%
Assalariats/ades sector privat	3,87%	3,33%	4,20%	2,46%	1,59%	2,32%
Per tipus de contracte (assalariats)						
Indefinit	1,14%	1,19%	1,33%	1,40%	1,22%	1,19%
Temporal	12,70%	10,32%	14,75%	6,13%	4,32%	6,97%

Les dades en color taronja poden estar afectades per errors mostrals elevats

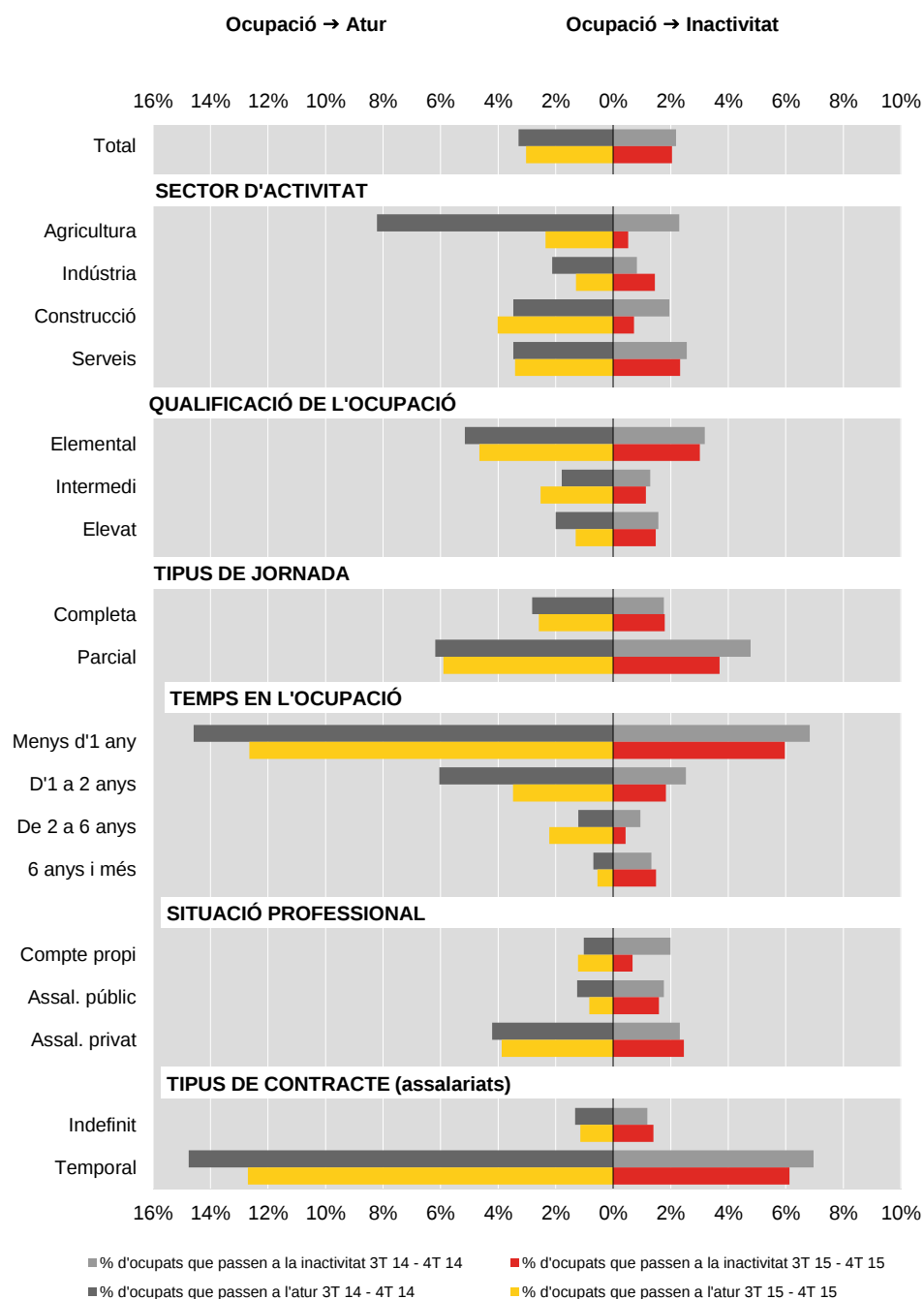
El trànsit de l'ocupació a l'atur és especialment elevat entre els treballadors que porten menys d'un any a l'empresa (12,64%) i els assalariats temporals (12,70%); concretament, és quatre vegades més gran que la mitjana catalana (3,03%).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 6

Catalunya – Sortides des de l'ocupació a l'atur i la inactivitat per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

4. Fluxos des de l'atur

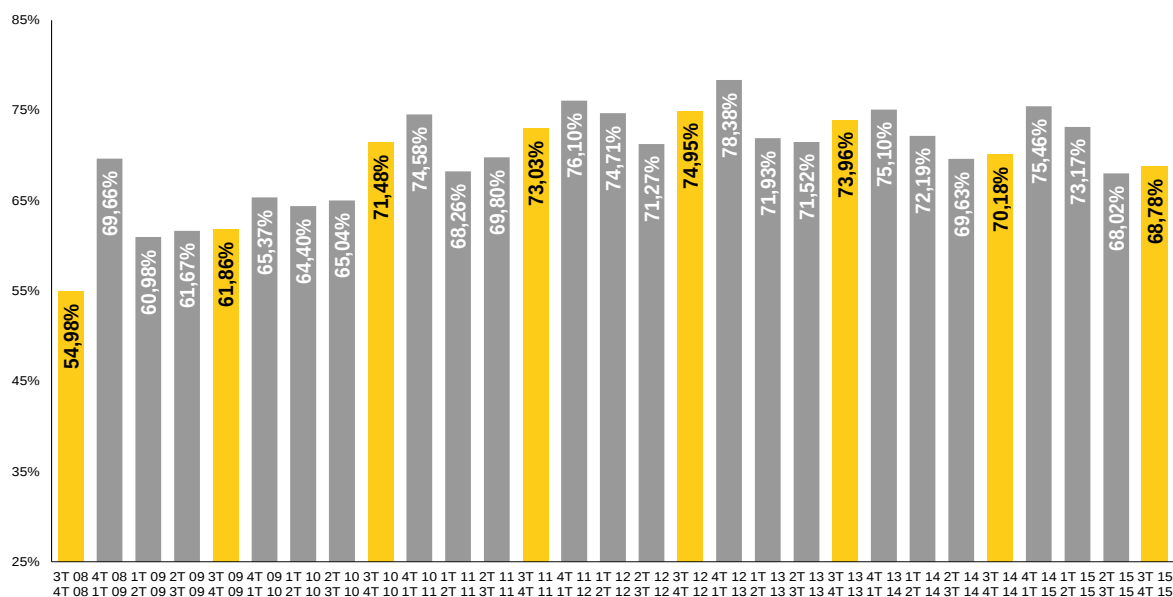
4.1 Permanència en situació d'atur

Gràfic 7

Catalunya – Permanència en l'atur

4t trim. 2008 – 4t trim. 2015

La permanència en l'atur disminueix interanualment per l'increment del pas a la inactivitat.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

a) Permanència en situació d'atur per característiques de tipus personal

Taula 5

Catalunya – Permanència en situació d'atur per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

	Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	68,78%	68,02%	70,18%
Per sexe			
Homes	69,97%	68,66%	74,76%
Dones	67,68%	67,38%	65,36%
Per edat			
De 16 a 29 anys	58,92%	62,01%	61,49%
De 30 a 44 anys	71,40%	67,76%	71,26%
De 45 a 64 anys	74,02%	72,42%	76,27%
Per nivell formatiu			
Fins a primària	79,10%	79,63%	75,38%
Secundària 1a etapa	70,08%	65,33%	71,88%
Secundària 2a etapa	63,59%	68,86%	65,24%
Superior	64,78%	63,63%	68,87%
Per nacionalitat			
Nacionals	67,05%	66,92%	69,05%
Estrangers/eres	74,42%	71,64%	73,86%

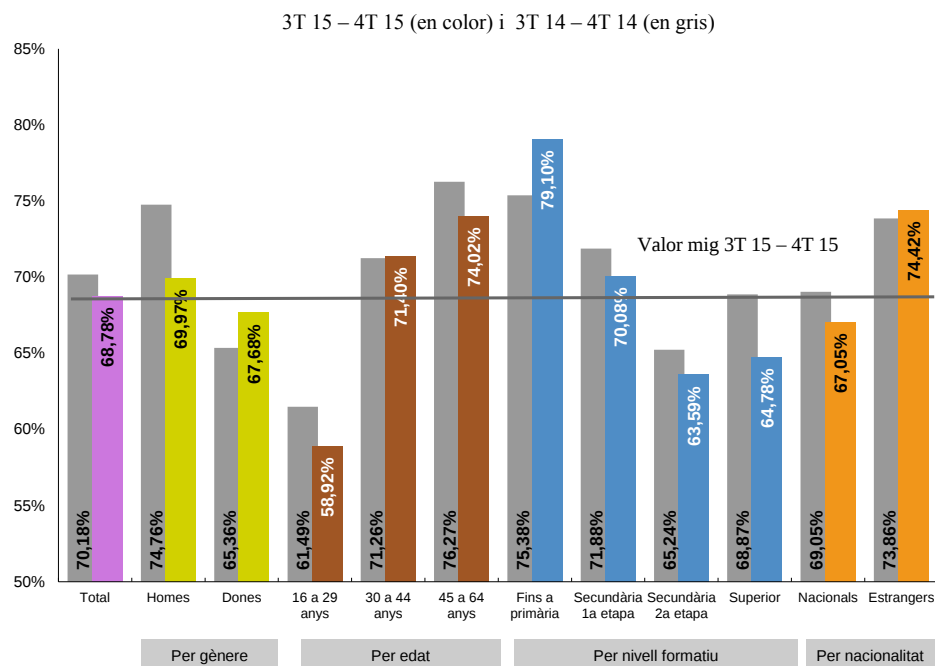
Per nacionalitat, la permanència és més elevada entre els estrangers.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 8

Catalunya – Permanència en situació d'atur per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

Internualment, molts col·lectius han reduït la seva permanència en l'atur per l'increment del pas a la inactivitat.

En el cas dels homes, en canvi, la raó ha estat un increment dels que troben feina (augment pas a l'ocupació).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

b) Permanència en situació d'atur per característiques de tipus laboral

Taula 6

Catalunya – Permanència en situació d'atur per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

	Període		
	Actual		Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	68,78%	68,02%	70,18%
Segons temps sense feina			
<=1 any sense feina	65,12%	60,23%	60,84%
>1 any sense feina	73,63%	73,38%	79,81%
No han treballat	59,20%	65,62%	53,17%
Segons inscripció com a demandant			
Estan inscrits/es	72,18%	71,65%	74,38%
No estan inscrits/es	58,80%	56,95%	57,14%
Segons si reben prestació o subsidi			
Reben prestació	73,60%	71,80%	74,81%
No reben prestació	67,09%	66,03%	68,11%

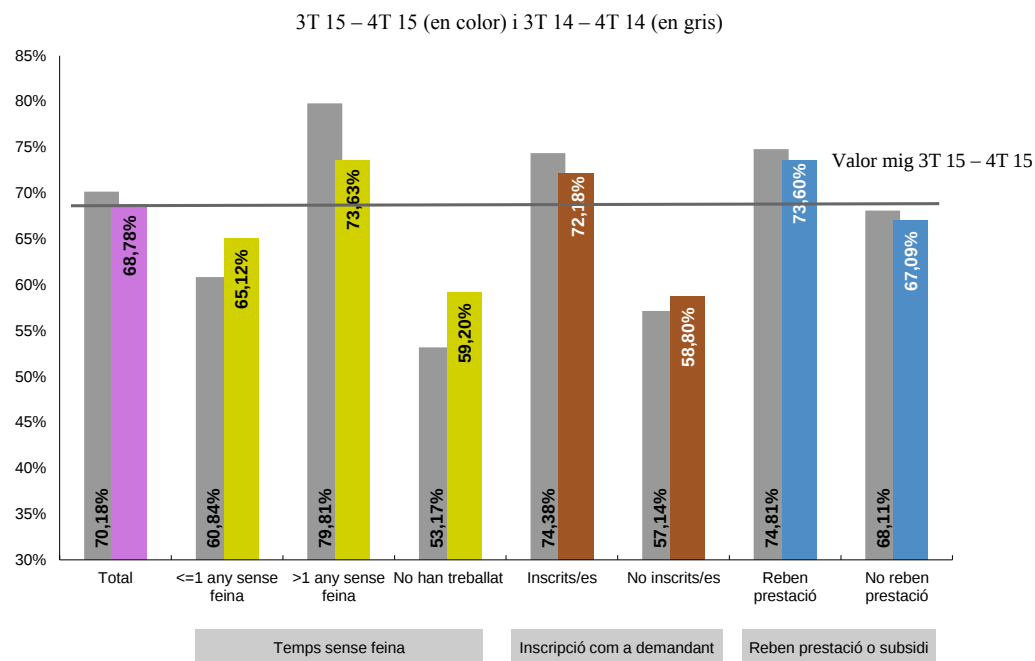
Els aturats que porten menys d'un any sense feina tenen una permanència en l'atur inferior a la dels que en porten més d'un any, perquè el pas de l'atur a l'ocupació és més elevat.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 9

Catalunya – Permanència en situació d'atur per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

Interanualment, la permanència en l'atur dels aturats que porten més d'un any sense feina ha disminuït de manera destacada.

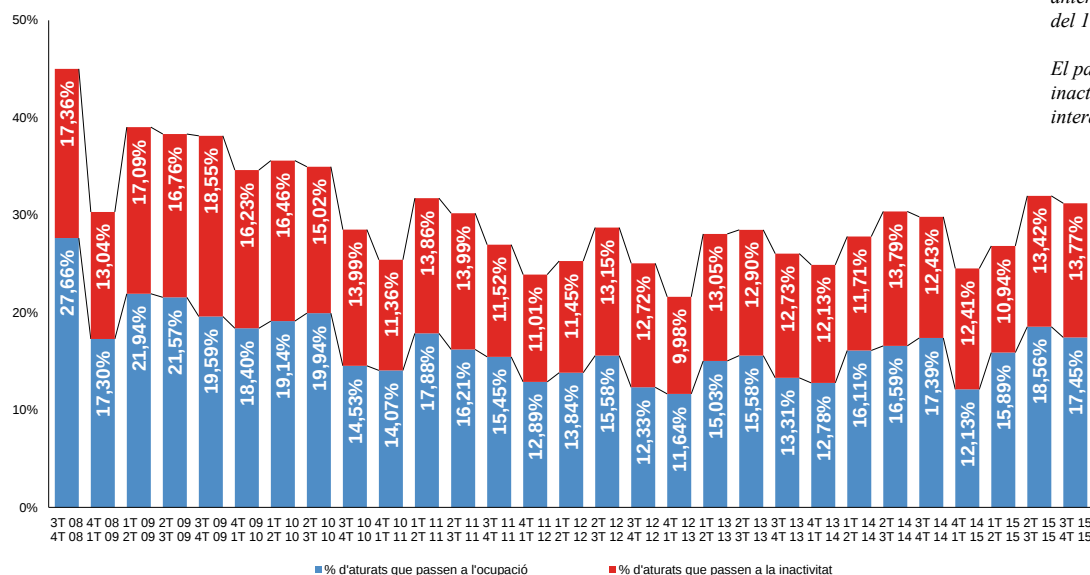
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

4.2 Sortides de l'atur

Gràfic 10

Catalunya – Sortides des de l'atur a l'ocupació i la inactivitat

4t trim. 2008 – 4t trim. 2015

El pas de l'atur a l'ocupació millora respecte d'anys anteriors i se situa per sobre del 17%.

El pas de l'atur a la inactivitat augmenta interanualment.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

a) Sortides de l'atur per característiques de tipus personal

Taula 7

Catalunya – Sortides des de l'atur a l'ocupació i la inactivitat per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

	Trànsits de l'atur a l'ocupació			Trànsits de l'atur a la inactivitat		
	Període			Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	17,45%	18,56%	17,39%	13,77%	13,42%	12,43%
Per sexe						
Homes	20,20%	21,77%	16,42%	9,84%	9,56%	8,82%
Dones	14,88%	15,41%	18,42%	17,44%	17,21%	16,22%
Per edat						
De 16 a 29 anys	18,70%	26,57%	19,24%	22,39%	11,42%	19,26%
De 30 a 44 anys	20,76%	20,93%	20,18%	7,85%	11,31%	8,56%
De 45 a 64 anys	13,15%	10,78%	13,13%	12,82%	16,79%	10,59%
Per nivell formatiu						
Fins a primària	10,84%	7,04%	10,66%	10,06%	13,33%	13,96%
Secundària 1a etapa	17,43%	21,58%	15,28%	12,49%	13,09%	12,83%
Secundària 2a etapa	18,03%	17,08%	20,33%	18,38%	14,06%	14,43%
Superior	21,70%	22,96%	22,77%	13,52%	13,40%	8,36%
Per nacionalitat						
Nacionals	18,09%	18,22%	18,28%	14,86%	14,85%	12,67%
Estrangers/eres	15,34%	19,68%	14,50%	10,24%	8,68%	11,65%

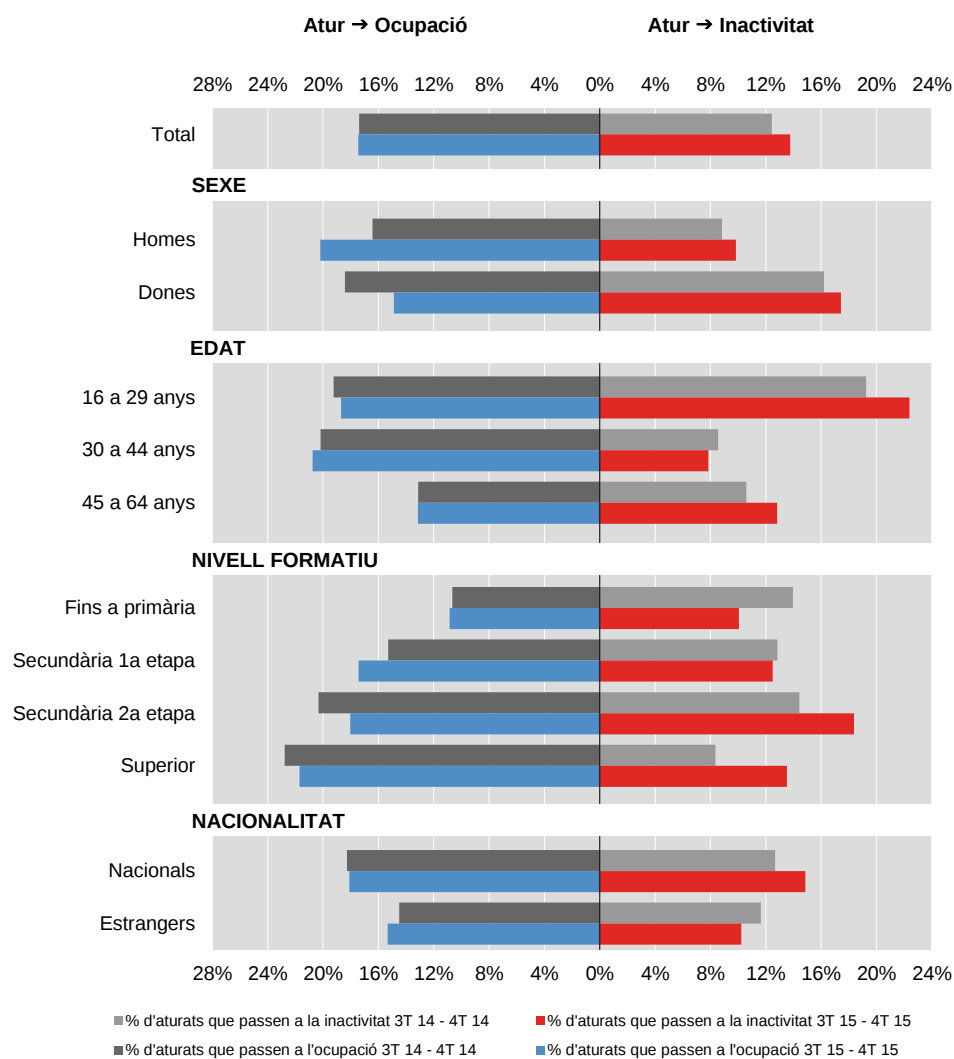
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

La proporció d'aturats que s'ocupen és especialment elevada entre els homes (superior a les dones), les persones de 30 a 44 anys i aquelles amb estudis superiors.

Gràfic 11

Catalunya – Sortides des de l'atur a l'ocupació i la inactivitat per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

Interanualment, augmenta la proporció d'homes que troba feina (pas de l'atur a l'ocupació); i es redueix, en el cas de les dones.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

b) Sortides de l'atur per característiques de tipus laboral

Taula 8

Catalunya – Sortides des de l'atur a l'ocupació i la inactivitat per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

	Trànsits de l'atur a l'ocupació			Trànsits de l'atur a la inactivitat		
	Període			Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	17,45%	18,56%	17,39%	13,77%	13,42%	12,43%
Segons temps sense feina						
<=1 any sense feina	25,50%	30,21%	30,03%	9,38%	9,56%	9,13%
>1 any sense feina	13,96%	11,53%	10,84%	12,41%	15,09%	9,35%
No han treballat	9,88%	17,85%	13,01%	30,92%	16,53%	33,83%
Segons inscripció com a demandant						
Estan inscrits/es	16,69%	15,92%	16,67%	11,13%	12,43%	8,95%
No estan inscrits/es	19,60%	26,50%	20,11%	21,60%	16,55%	22,75%
Segons si reben prestació o subsidi						
Reben prestació	18,79%	16,45%	18,54%	7,62%	11,75%	6,65%
No reben prestació	16,88%	19,71%	17,08%	16,03%	14,26%	14,80%

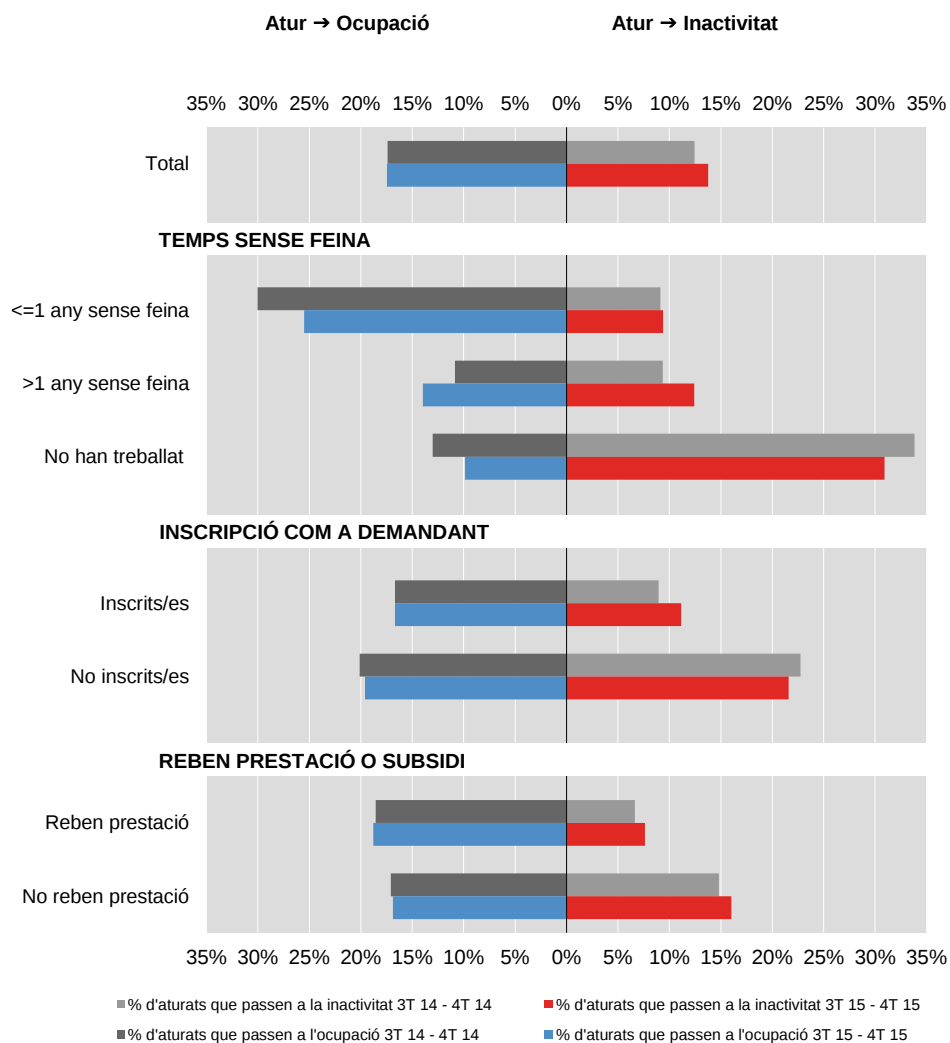
Per característiques laborals, els aturats que porten menys d'un any sense feina són els que s'ocupen en major proporció (el 25,50% enfront del 13,96% dels que porten més d'un any).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 12

Catalunya – Sortides des de l'atur a l'ocupació i la inactivitat per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

De l'evolució interanual, destacar l'augment del pas a l'ocupació entre els aturats que porten més d'un any sense feina.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

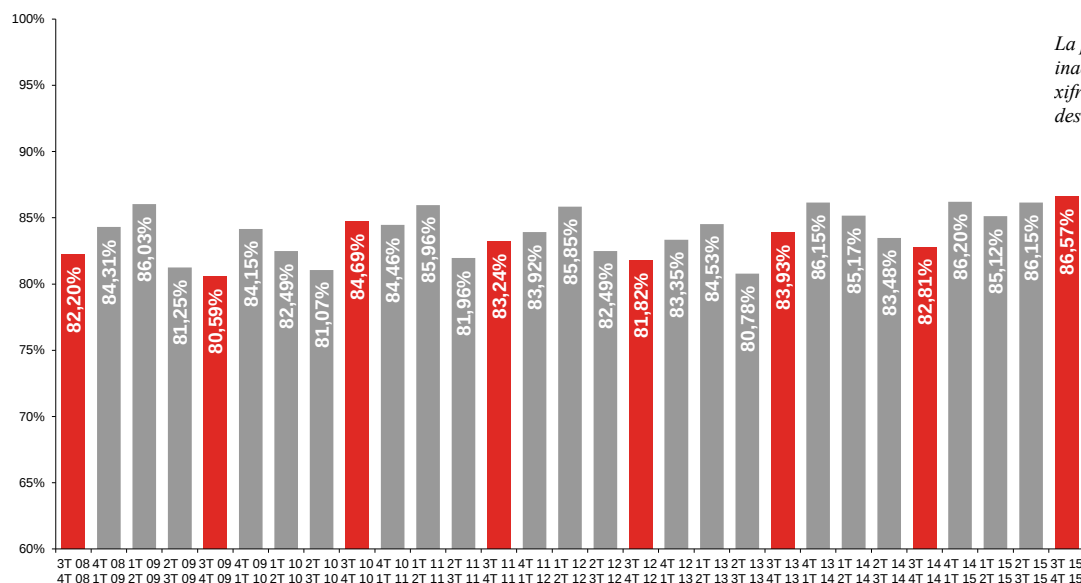
5. Fluxos des de la inactivitat

5.1 Permanència en la inactivitat

Gràfic 13

Catalunya – Permanència en la inactivitat

4t trim. 2008 – 4t trim. 2015

La permanència en la inactivitat augmenta fins una xifra rècord, 86,57%, pel descens del pas a l'atur.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

a) Permanència en la inactivitat per característiques de tipus personal

Taula 9

Catalunya – Permanència en la inactivitat per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

	Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	86,57%	86,15%	82,81%
Per sexe			
Homes	87,23%	87,29%	82,43%
Dones	86,18%	85,43%	83,06%
Per edat			
De 16 a 29 anys	86,33%	80,72%	83,76%
De 30 a 44 anys	76,85%	79,25%	60,83%
De 45 a 64 anys	89,45%	92,77%	87,91%
Per nivell formatiu			
Fins a primària	90,26%	89,42%	89,85%
Secundària 1a etapa	87,49%	90,69%	85,37%
Secundària 2a etapa	85,46%	77,65%	78,75%
Superior	80,33%	84,85%	71,61%
Per nacionalitat			
Nacionals	87,76%	87,04%	83,52%
Estrangers/eres	79,28%	80,36%	78,30%

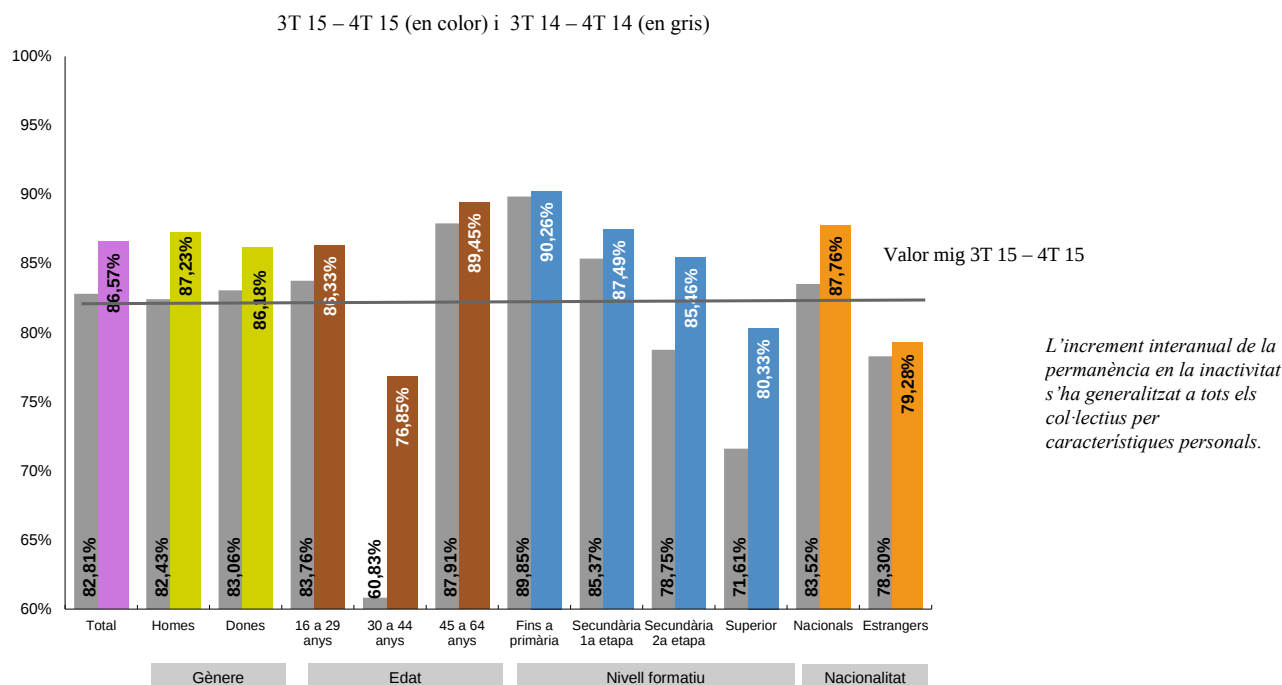
El grup de 30 a 44 anys, les persones amb formació superior i els estrangers són els col·lectius que menys es mantenen en la inactivitat.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 14

Catalunya – Permanència en la inactivitat per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

b) Permanència en la inactivitat per característiques de tipus laboral

Taula 10

Catalunya – Permanència en la inactivitat per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

	Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	86,57%	86,15%	82,81%
Segons temps sense feina			
<=1 any sense feina	61,19%	62,84%	55,47%
>1 any sense feina	90,12%	89,93%	84,10%
No han treballat	89,78%	86,92%	88,65%
Segons inscripció com a demandant			
Estan inscrits/es	52,74%	69,52%	54,17%
No estan inscrits/es	90,25%	87,55%	86,63%
Segons si reben prestació o subsidi			
Reben prestació	58,22%	76,58%	59,09%
No reben prestació	88,22%	86,72%	84,46%
Segons situació d'inactivitat			
Estudiants	86,65%	81,16%	86,71%
Tasques llar	85,72%	83,24%	76,63%
Altres	87,36%	95,27%	86,09%

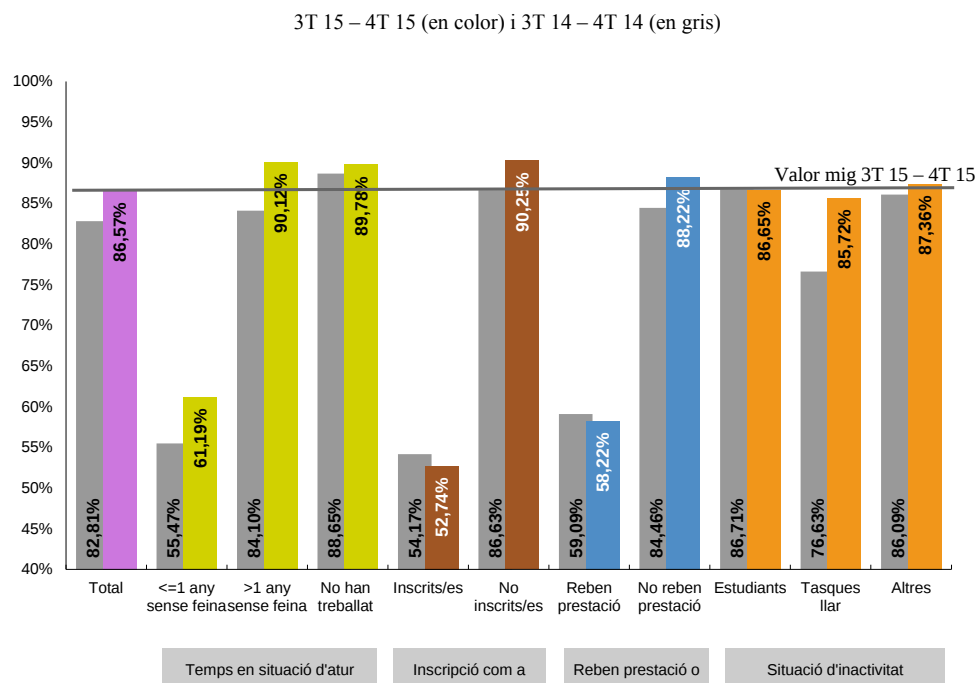
Tan sols un 61,19% dels aturats que porten menys d'un any sense feina es mantenen inactius (enfront del 86,57% promig de tota la població).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 15

Catalunya – Permanència en la inactivitat per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

També per característiques laborals es dona un increment més o menys generalitzat de la permanència en la inactivitat; tret de casos concrets com els inscrits com a demandants d'ocupació i els que reben prestació.

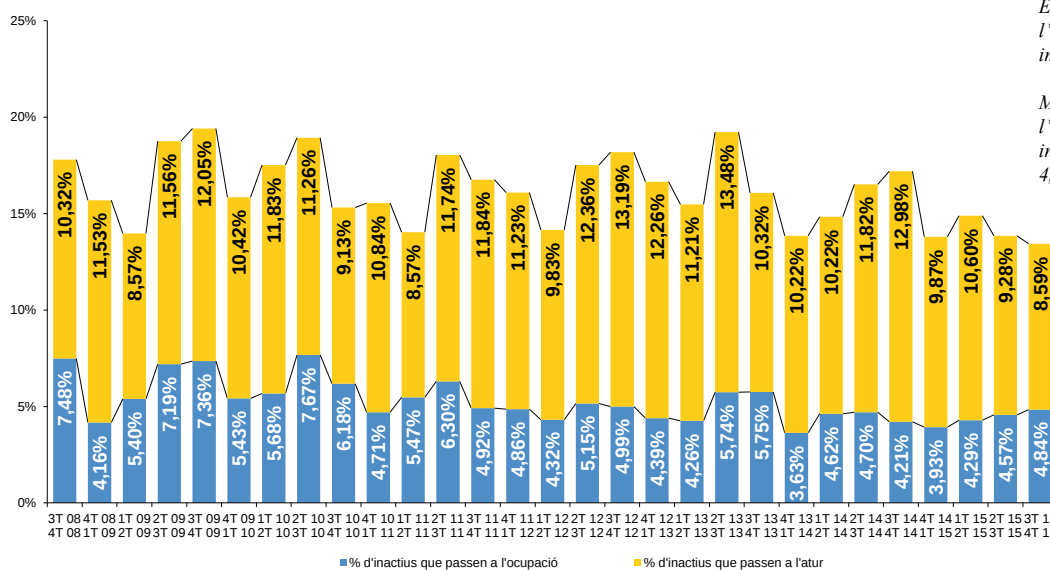
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

5.2 Sortides de la inactivitat

Gràfic 16

Catalunya – Sortides des de la inactivitat a l'ocupació i l'atur

4t trim. 2008 – 4t trim. 2015

El pas de la inactivitat a l'atur es redueix de manera important.

Mentre que el pas a l'ocupació (des de la inactivitat) augmenta del 4,21% al 4,84%.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

a) Sortides de la inactivitat per característiques de tipus personal

Taula 11

Catalunya – Sortides des de la inactivitat a l'ocupació i l'atur per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

	Trànsits de la inactivitat a l'ocupació			Trànsits de la inactivitat a l'atur		
	Període			Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	4,84%	4,57%	4,21%	8,59%	9,28%	12,98%
Per sexe						
Homes	5,48%	4,28%	3,95%	7,29%	8,43%	13,62%
Dones	4,45%	4,75%	4,39%	9,37%	9,83%	12,55%
Per edat						
De 16 a 29 anys	6,72%	7,59%	4,95%	6,95%	11,69%	11,29%
De 30 a 44 anys	5,96%	5,25%	10,26%	17,18%	15,50%	28,92%
De 45 a 64 anys	3,09%	1,72%	2,02%	7,46%	5,51%	10,07%
Per nivell formatiu						
Fins a primària	1,25%	2,73%	0,56%	8,48%	7,85%	9,59%
Secundària 1a etapa	4,35%	2,26%	3,28%	8,16%	7,05%	11,35%
Secundària 2a etapa	4,79%	7,90%	5,83%	9,75%	14,45%	15,41%
Superior	11,77%	7,54%	9,74%	7,91%	7,61%	18,64%
Per nacionalitat						
Nacionals	5,08%	4,69%	4,52%	7,17%	8,27%	11,96%
Estrangers/eres	3,37%	3,74%	2,29%	17,35%	15,90%	19,41%

Les dades en color taronja poden estar afectades per errors mostrals elevats

Els homes inactius s'ocupen en major proporció que les dones (igual que passava amb l'atur).

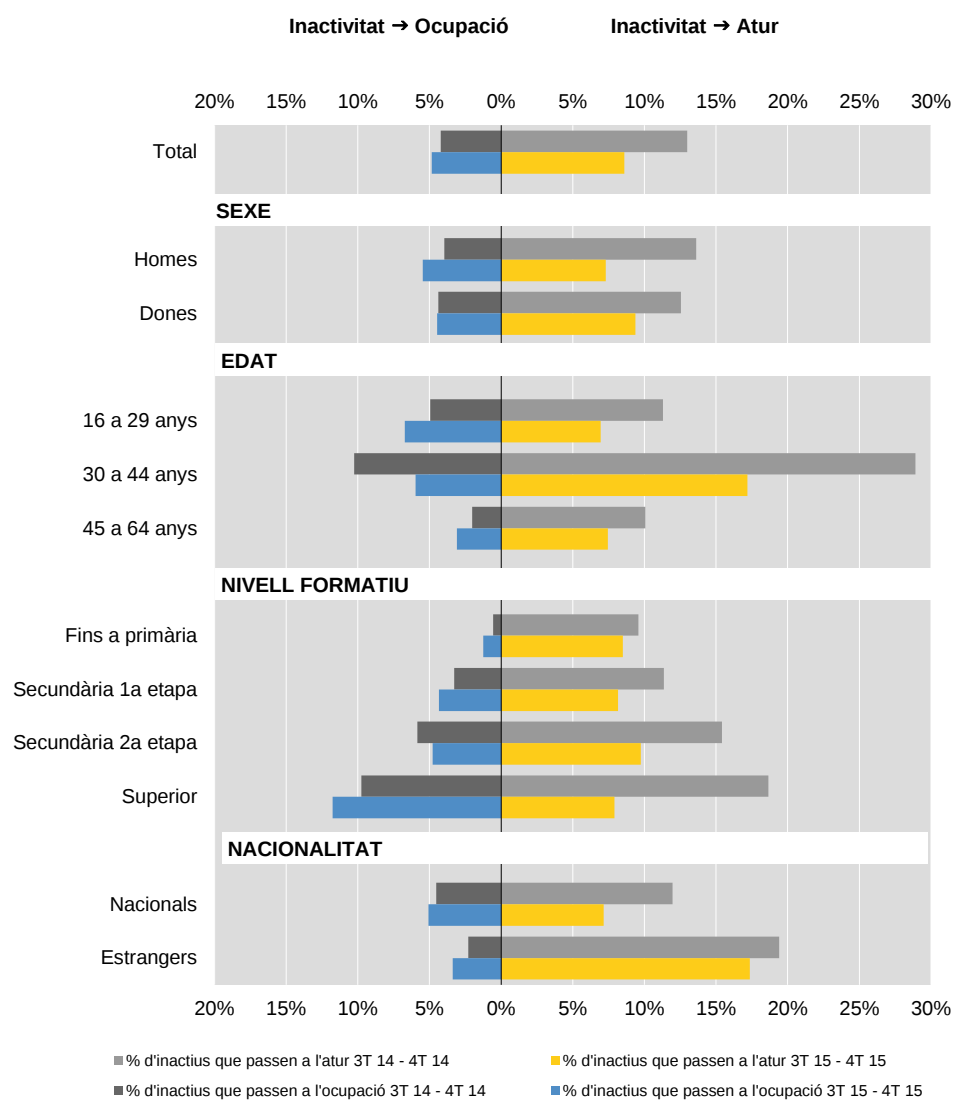
Per col·lectius, destaca l'elevat trànsit cap a l'ocupació de les persones amb formació superior; i cap a l'atur, dels estrangers.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 17

Catalunya – Sortides des de la inactivitat a l'ocupació i l'atur per característiques de tipus personal

4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

b) Sortides de la inactivitat per característiques de tipus laboral

Taula 12

Catalunya – Sortides des de la inactivitat a l'ocupació i l'atur segons característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

	Trànsits de la inactivitat a l'ocupació			Trànsits de la inactivitat a l'atur		
	Període			Període		
	Actual	Anterior	Fa 1 any	Actual	Anterior	Fa 1 any
	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14	3T 15 4T 15	2T 15 3T 15	3T 14 4T 14
Total	4,84%	4,57%	4,21%	8,59%	9,28%	12,98%
Segons temps sense feina						
<=1 any sense feina	24,96%	24,06%	20,16%	13,85%	13,10%	24,37%
>1 any sense feina	1,24%	1,60%	1,17%	8,65%	8,48%	14,73%
No han treballat	3,17%	3,74%	3,36%	7,06%	9,34%	7,99%
Segons inscripció com a demandant						
Estan inscrits/es	14,68%	4,81%	9,74%	32,58%	25,67%	36,09%
No estan inscrits/es	3,74%	4,56%	3,41%	6,00%	7,89%	9,95%
Segons si reben prestació o subsidi						
Reben prestació	16,96%	1,61%	12,09%	24,83%	21,82%	28,82%
No reben prestació	4,12%	4,75%	3,61%	7,67%	8,54%	11,94%
Segons situació d'inactivitat						
Estudiants	6,99%	7,81%	4,33%	6,36%	11,03%	8,96%
Tasques llar	3,57%	3,94%	5,24%	10,71%	12,83%	18,13%
Altres	4,38%	1,33%	3,04%	8,26%	3,40%	10,87%

Les dades en color taronja poden estar afectades per errors mostrals elevats

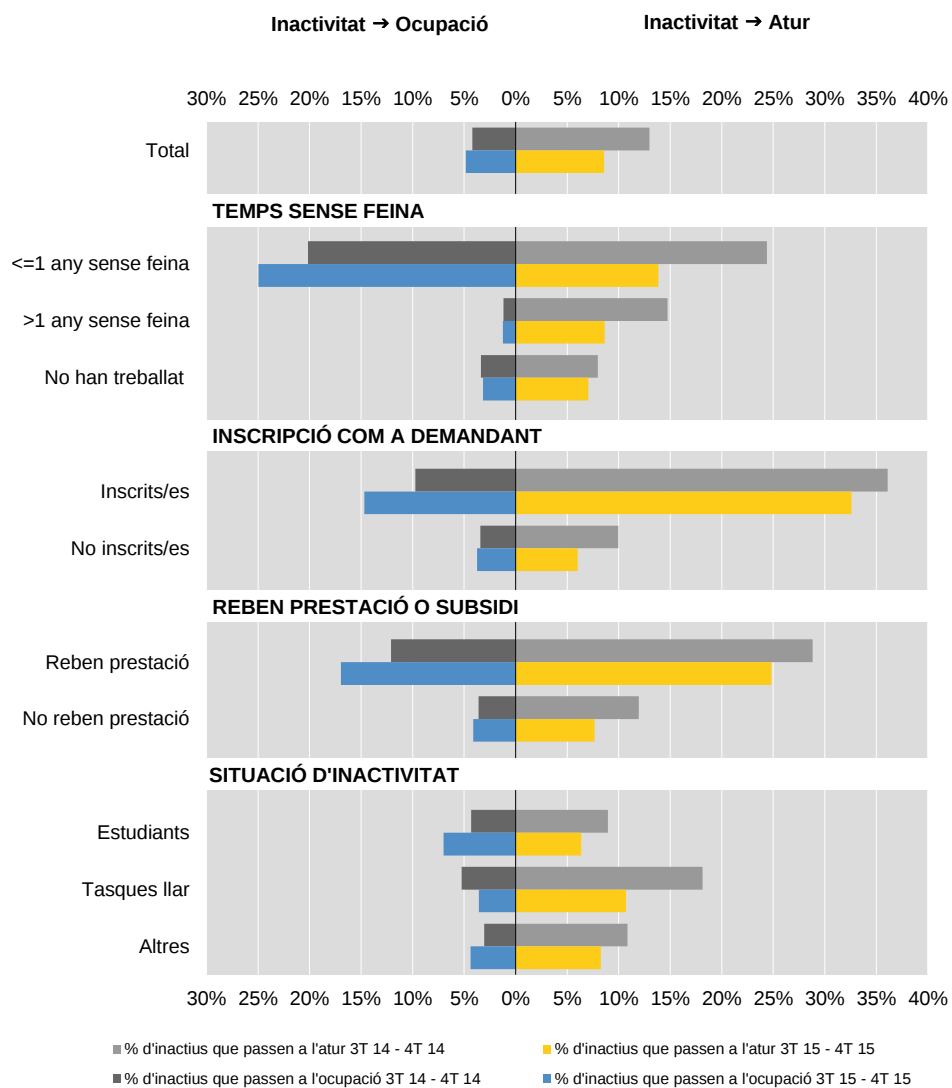
Els aturats que porten menys d'un any sense feina són els que s'ocupen en major proporció, venint de l'atur (com ja s'ha comentat) i venint de la inactivitat (el 24,96% dels aturats troba feina).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

Gràfic 18

Catalunya – Sortides des de la inactivitat a l'ocupació i l'atur per característiques de tipus laboral

4t trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació a partir del fitxer de fluxos de l'Enquesta de població activa de l'INE

6. Annex metodològic

6.1. Introducció i objectius

Les estadístiques de fluxos del mercat de treball donen informació relativa al seguiment de la població al llarg del temps pel que fa a la seva relació amb l'activitat econòmica. Aquestes estadístiques es construeixen a partir de les situacions laborals en què es troben els individus en dos moments del temps, en base, habitualment, a les enquestes de forces de treball (l'Enquesta de població activa en el nostre cas), amb l'objectiu d'estudiar-ne la seva evolució i comprendre millor el funcionament del mercat de treball.

La caracterització dels fluxos de treballadors entre els diferents estats permet ampliar la perspectiva sobre l'ocupació, la desocupació i la participació laboral que, en qualsevol cas, és complementària a les anàlisis habituals del mercat de treball que es basen en les estadístiques d'estocs de població.

L'Enquesta de població activa (EPA) és una operació estadística de caràcter continu que realitza l'INE amb periodicitat trimestral per tot el territori espanyol, sobre una mostra de llars seleccionades aleatòriament, de la qual l'Idescat n'amplia trimestralment els resultats per a l'àmbit de Catalunya. Aquesta enquesta dóna informació de la població en relació a l'activitat econòmica segons variables de classificació diverses, tant de caràcter sociodemogràfic com relacionades amb l'ocupació i el mercat de treball.

Una de les característiques tècniques bàsiques de l'EPA és que la mostra total de llars és renovada en una sisena part cada trimestre, de manera que cinc sisenes parts de mostra teòrica es mantenen entre dos trimestres consecutius i es pot seguir l'evolució laboral d'un individu durant un màxim de 6 trimestres, que és el període d'observació de cada llar seleccionada.

Aquest fet permet construir l'estadística de fluxos del mercat de treball, a partir de l'observació de com evoluciona, d'un trimestre al següent, la relació amb el mercat de treball (ocupació, atur i inactivitat) dels individus que formen part de la mostra comuna a dos trimestres consecutius.

Tant en un context de crisi com de represa de l'activitat econòmica, és de màxim interès conèixer i entendre la mobilitat que es produeix en el mercat laboral per tal de perfilar millor les polítiques públiques a aplicar. Els resultats obtinguts haurien d'ajudar a explicar, per exemple, si hi ha treballadors/ores per als quals és més fàcil perdre la feina, si hi ha col·lectius als quals costa trobar una ocupació un cop estan a l'atur, o si hi ha grups que entren i surten amb freqüència del mercat de treball. Les mesures polítiques a aplicar poden ser molt diferents segons la casuística que es produeixi. Amb aquesta finalitat, es publica trimestralment el "Butlletí de fluxos del mercat de treball a Catalunya" i les "Sèries de fluxos del mercat de treball a Catalunya".

6.2. Definicions i variables de tabulació

Si suposem dos moments del temps, $t-1$ (període d'origen) i t (període de destí), un individu experimenta, al menys, un dels nou possibles trànsits entre estats laborals en el mercat de treball. Tres dels trànsits suposen una continuïtat de la situació entre els dos períodes (de fet són no-trànsits o permanències) i sis representen canvis entre la situació d'origen i la de destí. Concretament, els nou fluxos de treballadors entre estats de situació laboral són els següents:

1. Permanència en situació d'ocupació: de les persones que estaven ocupades en el trimestre $t-1$, percentatge que també ho estan en el trimestre t . Permet una estimació de l'estabilitat laboral.
2. Permanència en situació d'atur: de les persones que estaven a l'atur en el trimestre $t-1$, percentatge que també ho estan en el trimestre t .
3. Permanència en situació d'inactivitat: de les persones que estaven en situació d'inactivitat en el trimestre $t-1$, percentatge que també ho estan en el trimestre t .
4. Trànsits de l'ocupació a l'atur: de les persones que estaven ocupades en el trimestre $t-1$, percentatge que estan a l'atur en el trimestre t . Inclou acomiadaments i renúncies al lloc de treball.
5. Trànsits de l'ocupació a la inactivitat: de les persones que estaven ocupades en el trimestre $t-1$, percentatge que són inactives en el trimestre t . Inclou acomiadaments i renúncies que acaben en sortida del mercat de treball per desànim, jubilacions, incapacitats per treballar,...
6. Trànsits de l'atur a l'ocupació: de les persones que estaven aturades en el trimestre $t-1$, percentatge que estan ocupades en el trimestre t .
7. Trànsits de l'atur a la inactivitat: de les persones que estaven aturades en el trimestre $t-1$, percentatge que són inactives en el trimestre t . Inclou sortides del mercat de treball per desànim, jubilacions, incapacitats per treballar, ...
8. Trànsits de la inactivitat a l'ocupació: de les persones que eren inactives en el trimestre $t-1$, percentatge que estan ocupades en el trimestre t .
9. Trànsits de la inactivitat a l'atur: de les persones que eren inactives en el trimestre $t-1$, percentatge que estan aturades en el trimestre t .

Els trànsits 4 i 5 són sortides de l'ocupació; per tant, conjuntament permeten una estimació de la probabilitat de pèrdua del lloc de treball.

Els trànsits 6 i 7 integren conjuntament les sortides de l'atur, tot i que són dos trànsits de sentit totalment oposat: l'accés a l'ocupació i la sortida del mercat de treball. És per aquest motiu que en l'anàlisi de la permanència en situació d'atur sovint s'ha de tenir en compte la informació del sentit de sortida de l'atur per ajustar-ne la interpretació.

Els trànsits 8 i 9 representen les incorporacions al mercat de treball, tant de les persones que ho fan per primera vegada com de les que hi retornen.

Els nou trànsits esmentats s'analitzen segons diferents característiques de la població, tant de caràcter sociodemogràfic com de tipus laboral.

Des del **punt de vista sociodemogràfic** s'analitzen quatre variables, que són comunes a tots els trànsits: sexe, edat, nivell formatiu i nacionalitat. Consideracions que cal tenir en compte:

- En l'edat es fan tres trams: joves de 16 a 29 anys, persones de 30 a 44, i de 45 a 64 anys. L'anàlisi dels fluxos que hem elaborat no inclou, doncs, totes les persones de 16 i més anys sinó que es limita a les persones en edat de treballar.
- Distingim 4 nivells formatius (fins a primària, secundària 1a etapa, secundària 2a etapa i superior) utilitzant les agregacions habituals que fa l'EPA.
- En la nacionalitat es dona informació per nacionals i estrangers/eres.

Pel que fa a les **variables de tipus laboral**, no són sempre les mateixes per tots els trànsits, sinó que són específiques segons la situació laboral de partida. Pels trànsits que parteixen de l'ocupació, tant de permanència com de sortida, s'analitzen sis variables: sector d'activitat, nivell de qualificació de l'ocupació, tipus de jornada, temps a l'empresa, situació professional i tipus de contracte pel personal assalariat. Pels trànsits que tenen el seu origen en l'atur se n'analitzen tres: temps sense feina, inscripció o no com a demandant, i segons si reben prestació o subsidi. Pels trànsits que parteixen de la inactivitat, són quatre les variables que s'analitzen: les tres esmentades pels trànsits des de l'atur més la situació d'inactivitat. Consideracions que cal tenir en compte:

- Es distingeixen els quatre grans sectors econòmics tradicionals (agricultura, indústria, construcció i serveis), malgrat que per a l'agricultura alguns dels trànsits poden estar afectats per errors mostrals elevats i els resultats s'han de prendre amb precaució. El canvi de classificació estadística de CNAE-93 a CNAE-2009 que es va produir l'any 2009 és prou important com per provocar un trencament de la sèrie per grans sectors econòmics; per això s'ofereix una seriació per a cadascuna de les classificacions. L'any 2008 l'EPA es va recollir segons totes dues classificacions, per la qual cosa els períodes trimestrals d'aquest any estan presents en les dues seriacions.
- S'han definit tres nivells de qualificació de l'ocupació (elemental, intermedi i elevat), a partir dels grans grups d'ocupació¹ i, en el cas de les forces armades, tenint també en compte el nivell formatiu. Nivell elemental: grans grups d'ocupació 5, 6, 8 i 9 (treballadors/ores dels serveis, obrers/eres agraris i industrials, i ocupacions elementals). Nivell superior: grans grups d'ocupació 1, 2 i 3 (personal directiu, professional i tècnic), i grup 0 (forces armades) amb nivell formatiu superior. Nivell intermedi: la resta, és a dir, grans grups d'ocupació 4 i 7 (personal administratiu i treballadors/ores industrials especialitzats), i grup 0 (forces armades) amb nivell formatiu diferent de superior. L'any 2011 també es va produir un canvi de classificació estadística, de CNO-94 a CNO-2011, però, al contrari que en el sector econòmic, s'ha considerat que no calia fer trencament de sèrie.
- En el tipus de jornada s'analitza completa i parcial.
- El temps a l'empresa l'hem agrupat en quatre trams: menys d'1 any, d'1 any a menys de 2, de 2 anys a menys de 6, i 6 i més anys, després d'estudiar la distribució de la variable en la mostra.

¹ Veure: Fina, L. et al. "El reto del empleo". Editorial Mc Graw-Hill (Madrid, 2001)

- En la situació professional distingim tres situacions: treballadors per compte propi, assalariats/ades del sector públic i assalariats/ades del sector privat. Aquesta darrera distinció és interessant ja que el fet de pertànyer al sector privat o públic introdueix diferències significatives en alguns trànsits. S'han utilitzat les agregacions habituals que fa l'EPA.
- En el tipus de contracte s'analitzen dues categories: indefinit i temporal.
- El temps que es porta sense feina és una combinació en realitat de dues variables: tenir o no experiència professional, i temps sense feina pels que han treballat abans (fins a 1 any, i més d'1 any).
- Les variables d'inscripció com a demandant i de percepció de prestació o subsidi s'han tabulat tant pels trànsits que tenen origen en l'atur com pels que parteixen de la inactivitat. Malgrat són variables aparentment més pròpies de la població aturada, s'han inclòs també per a la població que es classifica en el trimestre de partida com a inactiva, atesa l'elevada mobilitat que es dona entre ambdues situacions laborals per a aquests col·lectius. Aquestes variables són d'interès per al Departament d'Empresa i Ocupació, que té competències d'execució en matèria d'intermediació laboral.
- En la situació d'inactivitat el volum de mostra només ens ha permès fer tres grups: estudiants, persones dedicades a tasques de la llar, i altres; seguir l'evolució laboral dels 2 primers col·lectius resulta de força interès en l'actual context de crisi. L'algorisme emprat per fer l'agrupació ha estat facilitat per l'INE.

Cal tenir en compte que l'anàlisi dels fluxos de persones en relació amb la seva situació en el mercat de treball per variables tals com el tipus de contracte, el nivell de qualificació de l'ocupació, el temps en la feina o el temps sense feina ens permet una aproximació, també, a conceptes de qualitat i estabilitat en l'ocupació.

En les dades seriadades, la sèrie analitzada s'inicia en el període enllaçat 4T 05 – 1T 06, per disposar d'informació del període pre-crisi, i finalitza en el darrer període enllaçat disponible a la data de publicació.

En el cas del butlletí, en l'anàlisi per variables (tant personals com de tipus laboral) s'estudia el darrer període disponible (període actual), i es compara amb el període immediatament anterior (període anterior) i amb la situació d'un any abans (fa 1 any). En tots tres casos, els períodes estan constituïts per dos trimestres consecutius enllaçats, malgrat que en la redacció sovint es fa referència només al darrer dels dos períodes que s'enllacen, per tal de simplificar la redacció. La comparació amb el període immediatament anterior ens dona una informació més conjuntural, mentre que la comparació amb el mateix període d'un any abans ens permet una visió més de tendència, atès que comparteixen factors estacionals.

6.3. Metodologia i processos

Per realitzar un estudi de flux és necessari disposar de les dades de persones en dos períodes (consecutius en el nostre cas). A partir de la comparació de la situació laboral dels treballadors/ores (ocupació, atur, inactivitat) en els dos períodes es construeix l'estadística de trànsits en el mercat laboral.

Per poder seguir l'evolució de les persones enquestades es treballa a partir dels fitxers de fluxos de l'EPA que subministra l'INE. Creuant dos fitxers de fluxos de l'EPA de períodes consecutius tindrem una mostra de persones sobre la qual treballar, que conté la seva relació amb l'activitat en els dos períodes.

Aquests fitxers inclouen la població enquestada de 16 i més anys per a tot el territori espanyol. En el nostre cas, però, hem limitat l'estudi a les persones que en el primer dels períodes enllaçats (t-1 o període d'origen) tenien entre 16 i 64 anys i residien a Catalunya.

El creuament dels fitxers de fluxos ens permet obtenir un nou fitxer de dades on hi ha un registre per cada persona enllaçada, és a dir, per a cada persona que està present en els dos trimestres. El registre resultant combina tota la informació que la persona ha proporcionat en els dos períodes enllaçats, tant la del període t-1, o d'origen, com la del període t, o de destí. Això ens permetrà generar una matriu que contindrà els moviments entre els 3 estats de situació laboral analitzats (ocupació, atur, inactivitat). Els moviments s'expressen en forma de percentatge i es calculen en base als valors elevats. Aquests percentatges indiquen la probabilitat mitjana amb què un individu en un estat previ canvia d'estat en el període següent i, per tant, permeten construir una matriu de probabilitats de transició entre estats del mercat laboral.

Els individus enquestats tenen assignats factors d'elevació específics en cada trimestre. Tal com ens indica el document metodològic de l'INE, els fluxos es poden estudiar des de dos punts de vista: fluxos d'evolució i fluxos de procedència:

- Els fluxos d'evolució estudien els trànsits que es produeixen en el mercat de treball tenint en compte la situació de partida. És a dir, en termes de probabilitats, es calcula la probabilitat que un individu estigui en una situació concreta (ocupació, atur, inactivitat) en el segon període observat sabent quin era el seu estat en el primer període.
- Els fluxos de procedència estudien els trànsits que es produeixen en el mercat de treball tenint en compte la situació final. És a dir, en termes de probabilitats, es calcula la probabilitat que la situació d'un individu en el primer període observat fos una concreta (ocupació, atur, inactivitat), sabent que està en un determinat estat en el segon període observat.

Segons l'anàlisi que vulguem fer haurem de triar els factors d'elevació del trimestre d'origen o inicial (t-1) o del de destí o final (t). Si triem els factors d'elevació del període inicial estarem fent una anàlisi d'evolució o de destí, és a dir, la situació futura en termes de probabilitat de les persones observades en el trimestre de partida. Si, per contra, utilitzem el factor d'elevació del període final, tindrem una anàlisi de procedència o de composició, és a dir, la situació d'origen, en termes de probabilitat, en el trimestre final. En el nostre cas hem triat, per a l'anàlisi de les permanències i les sortides, l'enfocament d'evolució. Les variables de tabulació sociodemogràfiques i de tipus laboral que hem seleccionat també corresponen al primer dels períodes enllaçats.

Com que la mostra comuna a dos trimestres consecutius és només un subconjunt de la mostra total de cadascun dels trimestres implicats, els valors absoluts obtinguts a partir de l'aplicació dels factors d'elevació són parcials i no tenen cap significat però ens serveixen per a calcular els percentatges que suposen els trànsits.

6.4. Dificultats i limitacions metodològiques

L'anàlisi dels fluxos del mercat de treball té dificultats i limitacions metodològiques que cal conèixer i esmentar, però que no ens han d'impedir fer una aproximació a la riquesa explicativa que ens poden aportar. Es detallen a continuació:

- Pèrdua de mostra
- Inconsistències de resposta
- Significació dels resultats
- Detecció limitada de canvis
- El problema dels factors d'elevació i les discrepàncies entre fluxos i estocs

Per a informació més detallada sobre les dificultats i limitacions metodològiques es pot consultar l'apartat 4 de l'[Annex metodològic](#) publicat a l'Observatori d'Empresa i Ocupació.